

Sylabus 2018/2019														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Socjologia w medycynie		Grupa szczegółowych efektów kształcenia											
			Kod grupy D	Nazwa grupy Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu										
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	Lekarski													
Specjalności	Nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X * I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	II		Semestr studiów:		☐ zimowy ☒ letni									
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Semestr letni:														
Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich		30											9	
Razem w roku: 39														

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)				
<p>C1. Zrozumienie zasad funkcjonowania zbiorowości i grup społecznych; podstawowych mechanizmów strukturalnych i kulturowych regulujących życie społeczne w wymiarze zarówno jednostkowym, jak i grupowym; różnicowań i nierówności społecznych; funkcjonowania jednostki na poziomie mikro- i makrostruktury; czynników patologicznych wpływających na funkcjonowanie grupy.</p> <p>C2. Zrozumienie zasad funkcjonowania szpitala / placówki służby zdrowia jako instytucji społecznej; mechanizmów budujących funkcjonalność oraz przyczyniających się do dysfunkcjonalności instytucji medycznych; wpływu wybranych mechanizmów funkcjonowania instytucji na relacje lekarz – pacjent oraz relacje pomiędzy personelem medycznym.</p> <p>C3. Akceptowanie i przejawianie postaw wspierających jednostki marginalizowane społecznie: pochodzące z niższych warstw i klas społecznych lub piętnowanych społecznie (budowanie grup wsparcia).</p> <p>C4. Wykształcenie podstawowych umiejętności pozytywnego wykorzystania narzędzi wpływu społecznego w autoprezentacji, w celu usprawnienia relacji i komunikacji lekarz-pacjent oraz w procesie promowania zdrowia, a także wykształcenie umiejętności obrony przed manipulacjami ze strony innych jednostek i grup społecznych.</p> <p>C5. Zrozumienie społecznych i kulturowych uwarunkowań zdrowia i choroby, zachowań i postaw zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem stylu życia jednostki.</p> <p>C6. Akceptowanie i przejawianie zasad prozdrowotnego stylu życia oraz potrzeby promowania zdrowia wśród pacjentów i społeczności lokalnej. Akceptowanie znaczenia zdrowia jako wartości w życiu jednostki. Nabycie umiejętności tworzenia programów promujących zdrowy tryb życia.</p>				
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	DW1	Wyjaśnia społeczno-kulturowy wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowe różnice i rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych.	kolokwium pisemne, odpowiedź ustna, dyskusja,	SE
W 02	DW3	Uzasadnia znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery	kolokwium pisemne, odpowiedź ustna, dyskusja,	SE

		społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia.		
W 03	DW5	Wyjaśnia psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej.	Kolokwium pisemne, burza mózgów	SE
W 04	DW6	Wyjaśnia funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza.	kolokwium pisemne,	SE
W 05	DW8	rozumie rolę rodziny w procesie leczenia	kolokwium pisemne, prezentacja ustna	SE
W 06	DW12	Objaśnia i potrafi zastosować zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu.	projekt z promocji zdrowia, prezentacja ustna	SE
W 07	DW15	Objaśnia i stosuje zasady pracy w grupie.	projekt z promocji zdrowia	SE
U 01	DU1	Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	Opis przypadku, dyskusja	SE
U 02	DU2	Potrafi dostrzec oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje	opis przypadku, dyskusja	SE
U 03	DU3	Wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego.	burza mózgów, dyskusja	SE
U 04	DU4	Buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu leczenia.	odpowiedź ustna, dyskusja,	SE
U 05	DU8	Udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia.	projekt z promocji zdrowia	SE
U 06	DU11	Potrafi komunikować się ze współpracownikami zespołu,	projekt z promocji	SE

		udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia.	zdrowia,	
U 07	DU17	Krytycznie analizuje piśmiennictwo socjo-medyczne, w tym w języku angielskim, oraz wyciąga wnioski w oparciu o dostępną literaturę	projekt z promocji zdrowia	SE
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.</p>				
<p>Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5 Postawy: 5 Umiejętności: 4</p>				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			30	
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			9	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			39	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu			1,5	
Uwagi				
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)				
Wykłady				
1.				
2.				
3.				
Seminaria				
<p>1. Socjologia medycyny jako subdyscyplina socjologii ogólnej Co to jest socjologia? Pożytki płynące z socjologii dla studentów i praktykujących lekarzy. Społeczne uwarunkowania rozwoju socjologii medycyny.</p>				
<p>2. Małe i wielkie struktury społeczne Elementy tworzące grupę społeczną: liczebność grupy, wartości wewnątrzgrupowe, więź społeczna, wewnętrzna organizacja (struktura grupy). Konflikt ról społecznych. Spójność grupy.</p>				
<p>3. Kultura i jej wpływ na życie społeczne. Kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby Pojęcie kultury. Kultura jako płaszczyzna integracji społeczeństwa. Pojęcie wartości i norm społecznych. Systemy symboli. Proces socjalizacji i wychowania. Zdrowie jako wartość. Współzawodnictwo między zdrowiem a innymi znaczącymi wartościami. Przekonania na temat zdrowia i choroby. Poziom wiedzy a zdrowie i choroba. Pojęcie stylu życia. Wpływ kultury na korzystanie z medycyny konwencjonalnej i niekonwencjonalnej. Postawy wobec ludzi</p>				

chorych.

4. Znaczenie społeczno-ekologicznego modelu zdrowia w procesie leczenia i promocji zdrowia
Obiektywne (medyczne) a subiektywne podejście do zdrowia i choroby. Przejście od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia i choroby oraz jego główne założenia. Pozytywna koncepcja zdrowia (zdrowie jako zasób / proces). Mandala zdrowia – model ekosystemu człowieka. Podstawowe priorytety promocji zdrowia. Promocja zdrowia oparta na upodmiotowieniu.

5. Zachowania, postawy w zdrowiu i chorobie

Zachowania zdrowotne jako jedna z kategorii stylu życia jednostki. Zachowania zdrowotne i antyzdrowotne. Postawy wobec symptomów choroby. Problem wyboru sposobu leczenia. Wybrane mechanizmy społeczne wyjaśniające zachowania antyzdrowotne: proces socjalizacji, rodzaje reakcji na wpływ społeczny (konformizm), dysonans poznawczy. Społeczna rola chorego.

6. Styl życia a zdrowie

Pojęcie stylu życia w wybranych koncepcjach socjologicznych (Max Weber, Andrzej Siciński, Pierre Bourdieu). Społeczno – kulturowe uwarunkowania stylu życia jednostki.

7. Choroba jako dewiacja społeczna

Pojęcie dewiacji społecznej w koncepcji naznaczenia społecznego. Relatywizacja dewiacji. Dewiacja pierwotna i wtórna. Dewiacja czysta i pozorna. „Kariera dewiacyjna” (pułapka dewiacji). Choroba jako dewiacja społeczna. Komunikacja z pacjentem z chorobą piętnowaną społecznie.

8. Zróżnicowania i nierówności społeczne a zdrowie i choroba

Pojęcie klasy i warstwy społecznej. Pojęcie zróżnicowań i nierówności społecznych. Płeć, wiek, miejsce zamieszkania, stan cywilny, wykształcenie, pozycja społ. jako determinanty zdrowia i choroby. Społeczne i zdrowotne skutki bezrobocia i ubóstwa. Różne oblicza marginalizacji i wykluczenia społecznego: choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezdomność, starość. Problemy społeczne i zdrowotne osób marginalizowanych społecznie a praktyka lekarza.

9. Rodzina a zdrowie i choroba

Rodzina jako grupa społeczna. Rodzina a zachowania zdrowotne. Przeobrażenia współczesnej rodziny a zdrowie. Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.

10. Podstawowe narzędzia wpływu społecznego i ich wykorzystanie w praktyce lekarskiej

Zasady działania podstawowych socjotechnik: wzmocnienia emocjonalne i racjonalne, pozytywne i negatywne wzmocnienia a zmiana zachowań, heurystyki sądzenia, autorytet, zaangażowanie i konsekwencja, społeczny dowód słuszności, lubienie i sympatia. Wykorzystanie narzędzi wpływu społecznego w celu usprawnienia relacji i komunikacji lekarz-pacjent oraz w procesie promowania zdrowia. Zasady etycznego postępowania się narzędziami wpływu społecznego.

11. Problematyka stosunku społecznego lekarz-pacjent:

Modele relacji lekarz-pacjent. Społeczne uwarunkowania relacji lekarz-pacjent. Przyczyny i konsekwencje niezadowolenia z relacji lekarz-pacjent. Partnerski model relacji lekarz-pacjent. Najczęstsze bariery komunikacji lekarz – pacjent.

12. Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych

Pojęcie instytucji społecznej. Funkcje instytucji medycznych we współczesnym społeczeństwie. Pojęcie

biurokracji. Dysfunkcjonalność instytucji biurokratycznej na przykładzie szpitala.

13. Wsparcie społeczne i jego znaczenie w leczeniu i rehabilitacji

Wpływ wsparcia społ. na stan zdrowia fizycznego i psychicznego. Formy wsparcia społ. Otrzymywane a oczekiwane rodzaje i źródła wsparcia społ. Rozwój i znaczenie ruchu „pacjent dla pacjenta”.

14. Współczesne przemiany w podejściu do ludzi starych i umierających

15. Projektowanie programów i kampanii promujących zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży.

Zasady projektowania programów promujących zdrowy styl życia. Rola lekarza w promowaniu zdrowia w społeczności lokalnej. Zastosowanie narzędzi wpływu społecznego w projektach promujących zdrowie. Kwestie etyczne w promocji zdrowia.

Ćwiczenia

- 1.
- 2.
- 3.

Inne

- 1.
- 2.
- 3.

itd....

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Barański J., Piątkowski W. (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny, Oficyna Wyd. ATUT, Wrocław 2002.
2. Giddens A., Socjologia, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006 (wybrane rozdziały).
3. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2003 Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2003. (wybrane rozdziały)

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi, GWP.
2. Ostrowska A., Styl życia a zdrowie. Z zagadnień promocji zdrowia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1999.
3. Synowiec-Piłat M. Pałęga A., Jędrzejek M., Promocja zdrowia w działaniu. Od teorii do praktyki, Wyd. EUROSYSTEM, Wrocław 2017.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) rzutnik multimedialny, laptop

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Zaliczenie I roku oraz odbycie wakacyjnej praktyki studenckiej

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny).

W zakresie wiedzy: pisemne kolokwium zaliczeniowe w formie testu (pytania zamknięte i otwarte).

Ocena zależna od ilości zdobytych punktów:

- > 95 % 5,0 (bdb)

- 91-95 % 4,5 (ponad db)
- 76-90 % 4,0 (db)
- 66-75 % 3,5 (dość db)
- 55-65 % 3,0 (dst)
- < 55 % 2,0 (ndst)

W zakresie umiejętności: przygotowanie w podgrupach (5-6 osobowych) projektu promującego zdrowy styl życia.

Ocena zależna od ilości zdobytych punktów:

- > 95 % 5,0 (bdb)
- 91-95 % 4,5 (ponad db)
- 76-90 % 4,0 (db)
- 66-75 % 3,5 (dość db)
- 55-65 % 3,0 (dst)
- < 55 % 2,0 (ndst)

Ocenę końcową stanowi suma ocen z kolokwium oraz z projektu, podzielona przez 2.

Aktywne uczestnictwo w zajęciach na podstawie zalecanej literatury pozwala na poprawę oceny końcowej o pół stopnia (od 5 do 8 potwierdzonych aktywności w semestrze) do całego stopnia (powyżej 8 aktywności w semestrze) (Student może uzyskać tylko 1 zbiorczą aktywność na 1 zajęciach). Studenci mają prawo do poprawy oceny. W tym celu wyznaczony zostanie jeden termin poprawy w formie kolokwium pisemnego. Wynik tego kolokwium będzie decydujący i ostateczny, jeżeli chodzi o ocenę końcową (w przypadku osiągnięcia niższego wyniku niż w pierwszym terminie, ocena zostanie obniżona: wynik z II testu + wynik z projektu/2).

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	bardzo dobra znajomość merytoryczna tematyki zajęć; bardzo dobra umiejętność konstruowania projektu z zakresu promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • > 95 % sumy wyników z testu i projektu praktycznego / 2
Ponad dobra (4,5)	ponad dobra znajomość merytoryczna tematyki zajęć; ponad dobra umiejętność konstruowania projektu z zakresu promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • 91-95 % sumy wyników z testu i projektu praktycznego / 2
Dobra (4,0)	dobra znajomość merytoryczna tematyki zajęć; dobra umiejętność konstruowania projektu z zakresu promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • 76-90 % sumy wyników z testu i projektu praktycznego / 2
Dość dobra (3,5)	dość dobra znajomość merytoryczna tematyki zajęć; dość dobra umiejętność konstruowania projektu z zakresu promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • 66-75 % sumy wyników z testu i projektu praktycznego / 2
Dostateczna (3,0)	dostateczna znajomość merytoryczna tematyki zajęć dostateczna umiejętność konstruowania projektu z zakresu promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • 55-65 % sumy wyników z testu i projektu praktycznego / 2
Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu (jeśli dotyczy)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	

Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich
Adres jednostki	ul. Mikulicza - Radeckiego 7 50-368 Wrocław
Nr telefonu	tel.: 71 784 14 96, 71 784 01 02
E-mail	e-mail: sekretariatzhnl@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	dr hab. Jarosław Barański
Nr telefonu	71 784 14 96
E-mail	jaroslaw.baranski@umed.wroc.pl

<i>Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:</i>	<i>stopień/tytuł naukowy lub zawodowy</i>	<i>dziedzina naukowa</i>	<i>Wykonywany zawód</i>	<i>Forma prowadzenia zajęć</i>
Małgorzata Synowiec-Piłat	dr n. hum.	socjologia, spec. socjologia medycyny, promocja zdrowia	nauczyciel akademicki	seminarium

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

29.06.2018 r.

dr n. hum. Małgorzata Synowiec-Piłat

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
ZAKŁAD HUMANISTYCZNYCH
NAUK LEKARSKICH
kierownik

dr hab. Jarosław Barański

Podpis Dziekana właściwego wydziału

prof. dr hab. Andrzej Hendrych